

JULKISEN ALAN TYÖELÄKEOSAAJA

Työkyvyttömyys- eläkkeiden tarkastelua

Julkinen sektori 2015- 2019

Petra Sohlman

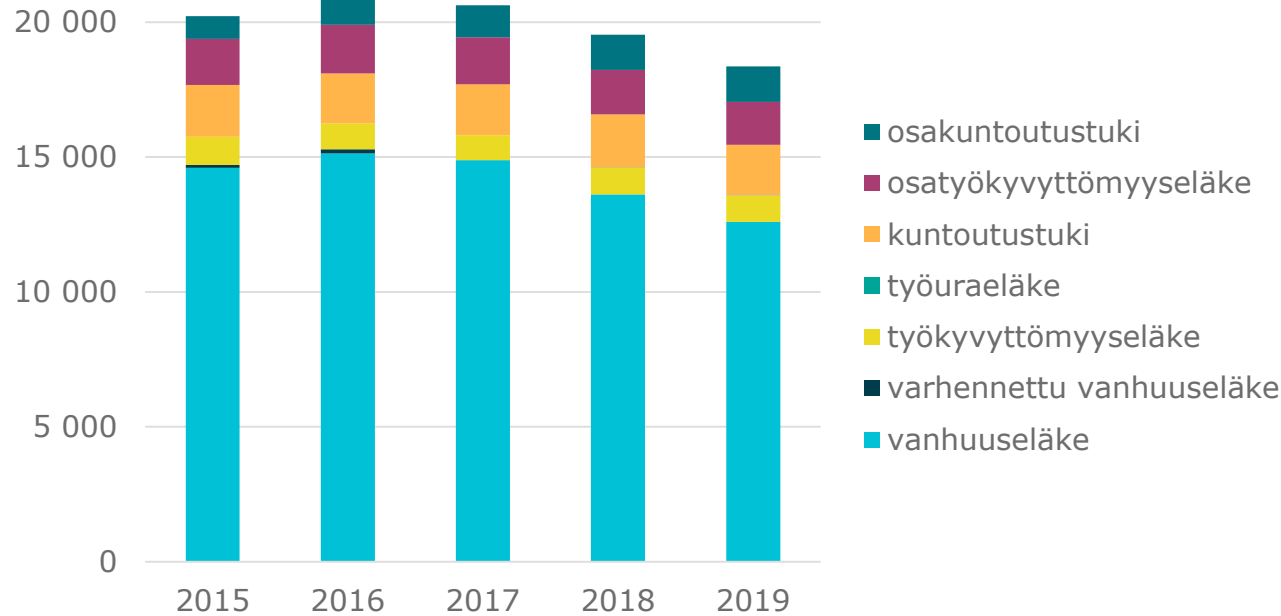
27.2.2020

JuEL-eläkkeelle siirtyneet 2015-2019

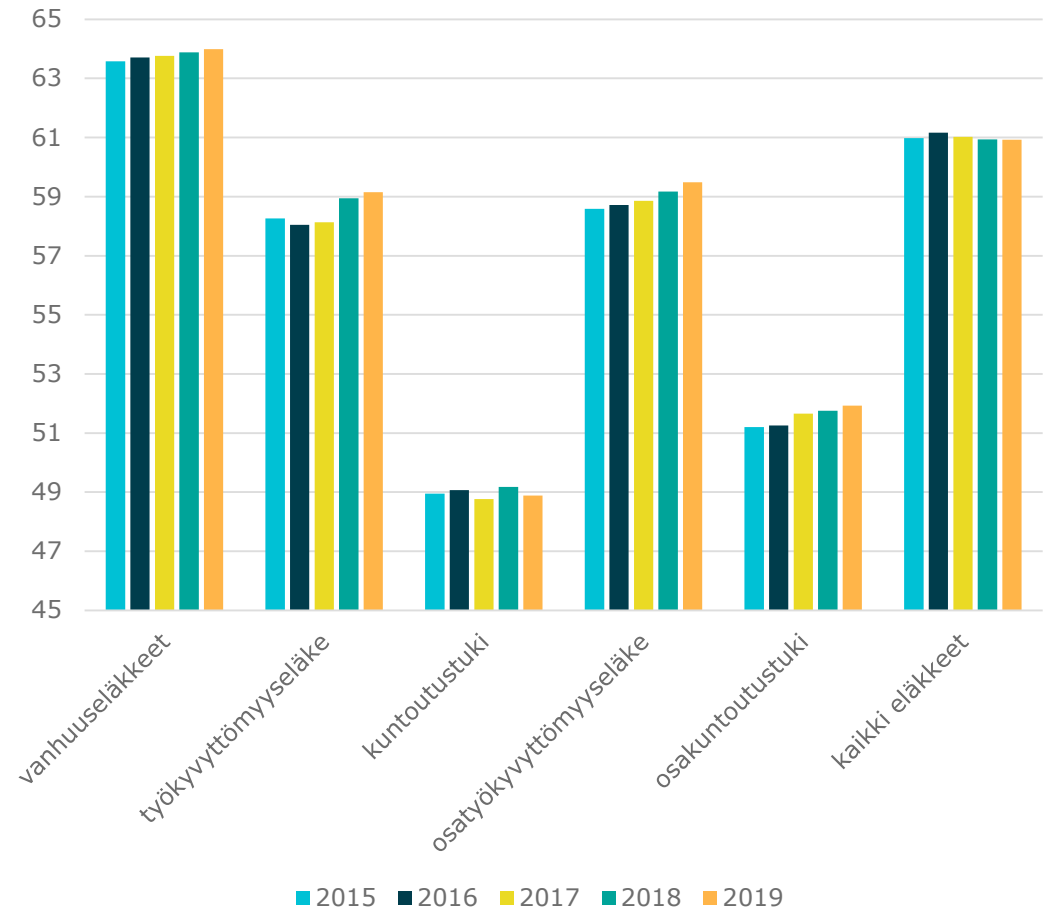
ns. työ- ja virkasuhteiset palveluksesta julkisen sektorin eläkkeelle siirtyneet

Lukumäärät

Keski-ikä, v

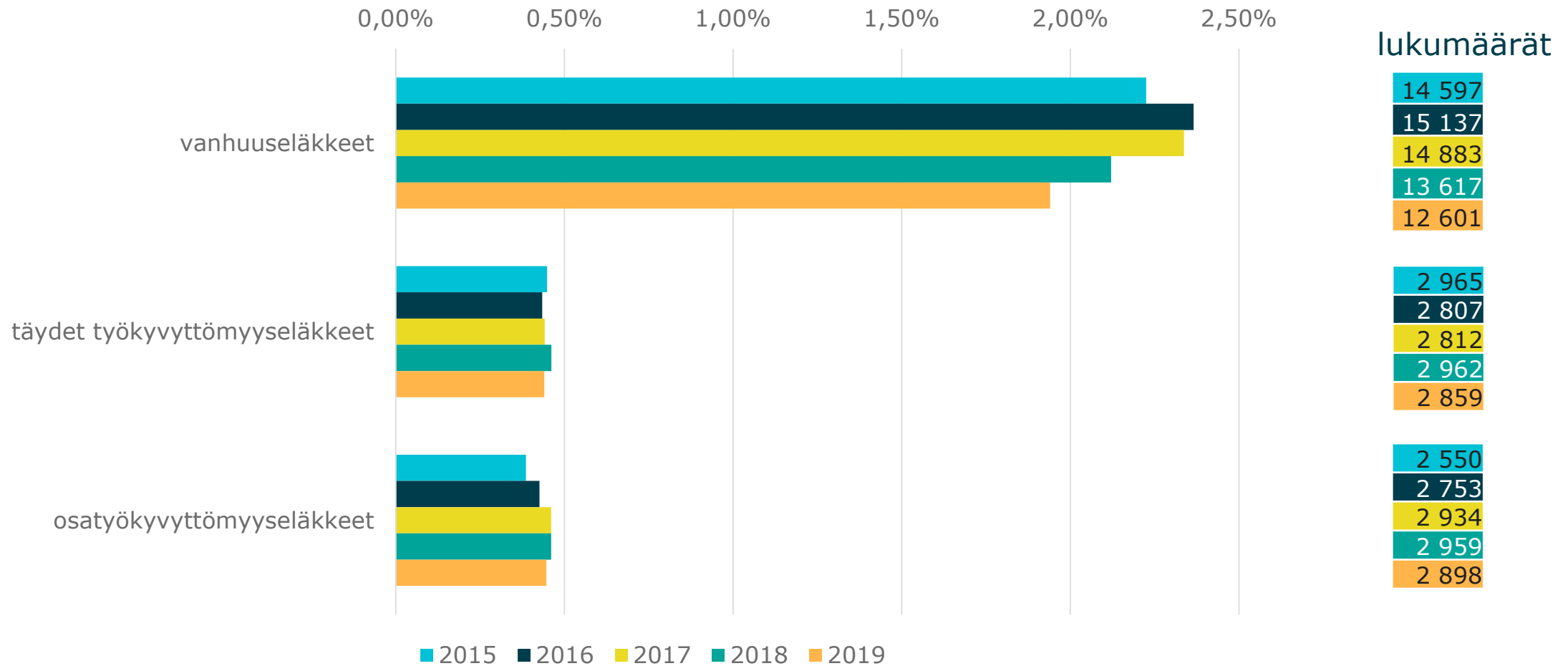

Eläkkeelle siirtyneet 2019

	vanhuuseläkkeet	työkyvyttömyyseläkkeet
kunta-ala	8 759	4 934
valtio	3 280	618
kirkko	421	135
muut	143	74
yhteensä	12 603	5 761

Julkisen sektorin eläkkeelle siirtyneet 2015-2019

ns. työ- ja virkasuhteiset palveluksesta julkisen sektorin eläkkeelle siirtyneet ikävakiomaton eläkealkavuus

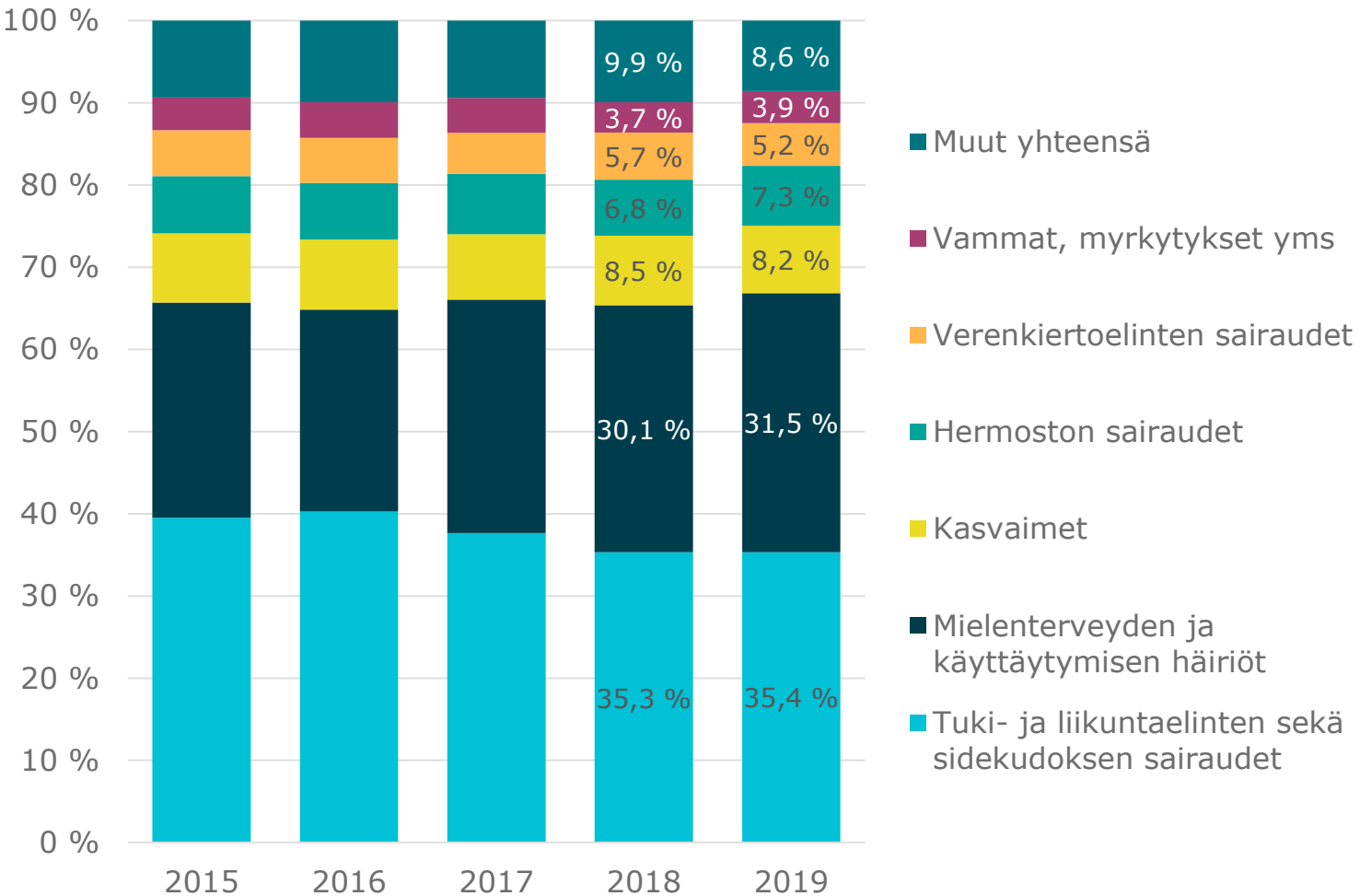

Julkisen sektorin työkyvyttömyyseläkkeiden ensisijaiset sairausperusteet

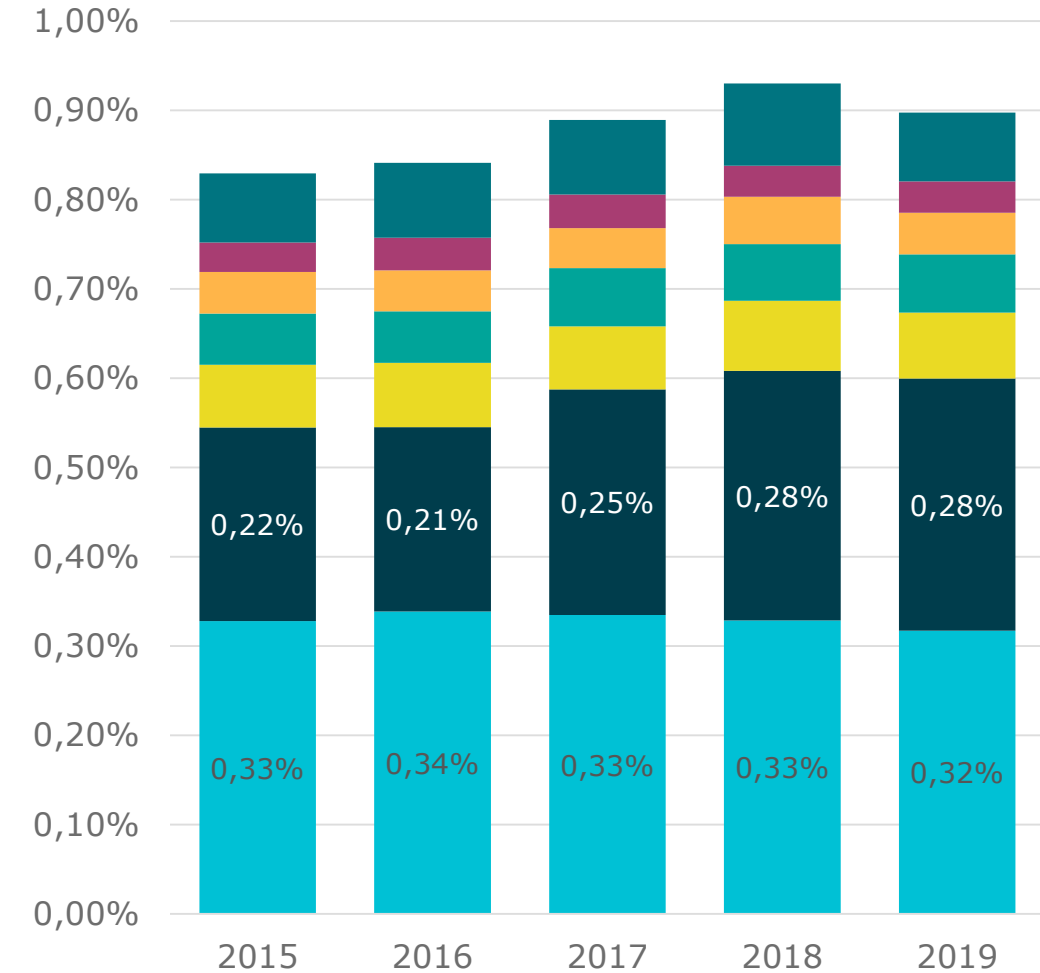
työ- ja virkasuhteiset palveluksesta eläkkeelle siirtyneet

Osuus työkyvyttömyyseläkkeille siirtyneistä

Ikävakioiden alkuvuus

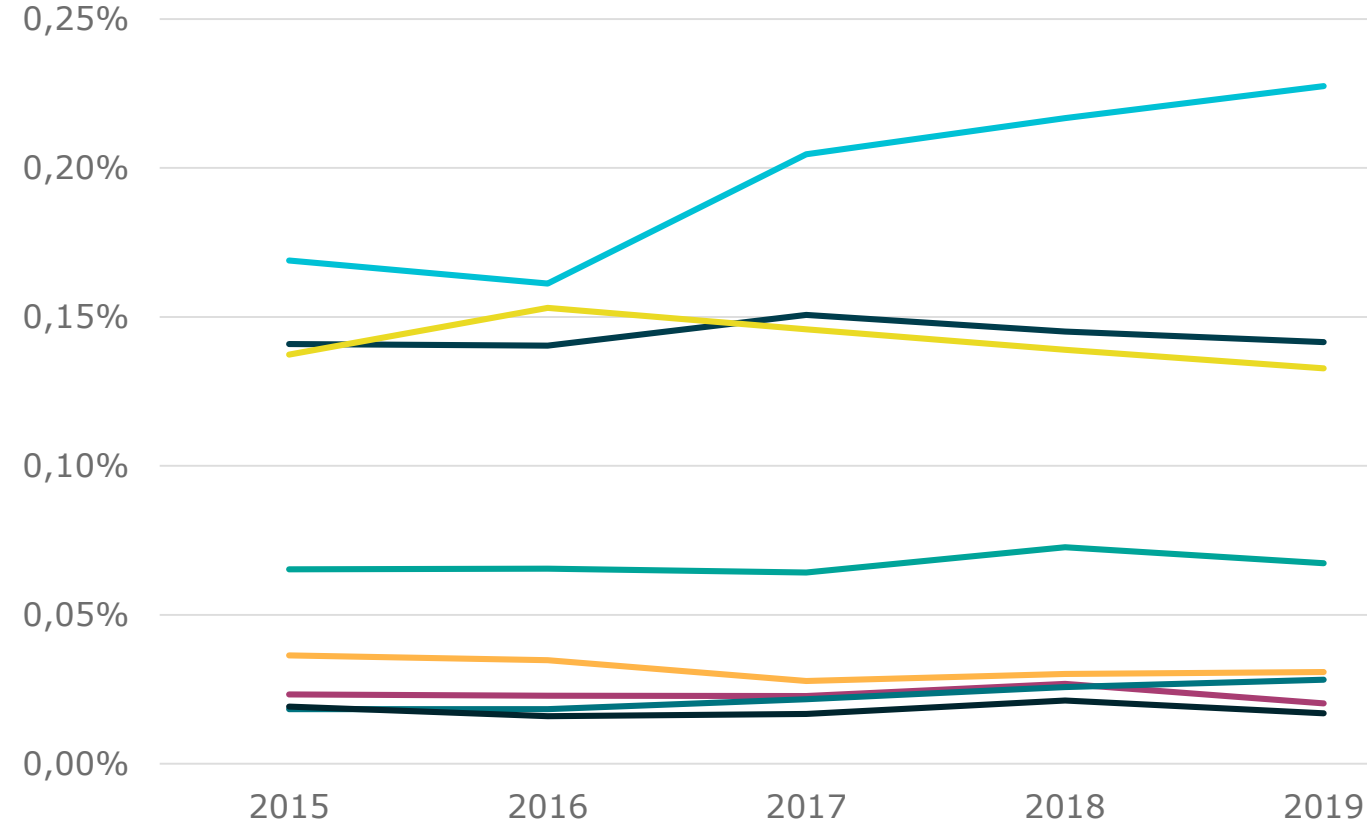

Julkisen sektorin työkyvyttömyysalkavuus suurimmissa diagnoosiryhmissä 2015-2019

työ- ja virkasuhteiset palveluksesta eläkkeelle
siirtyneet

Ikävakioiden alkavuus

Yleisimmät yksittäiset 1. diagnoosit, lkm

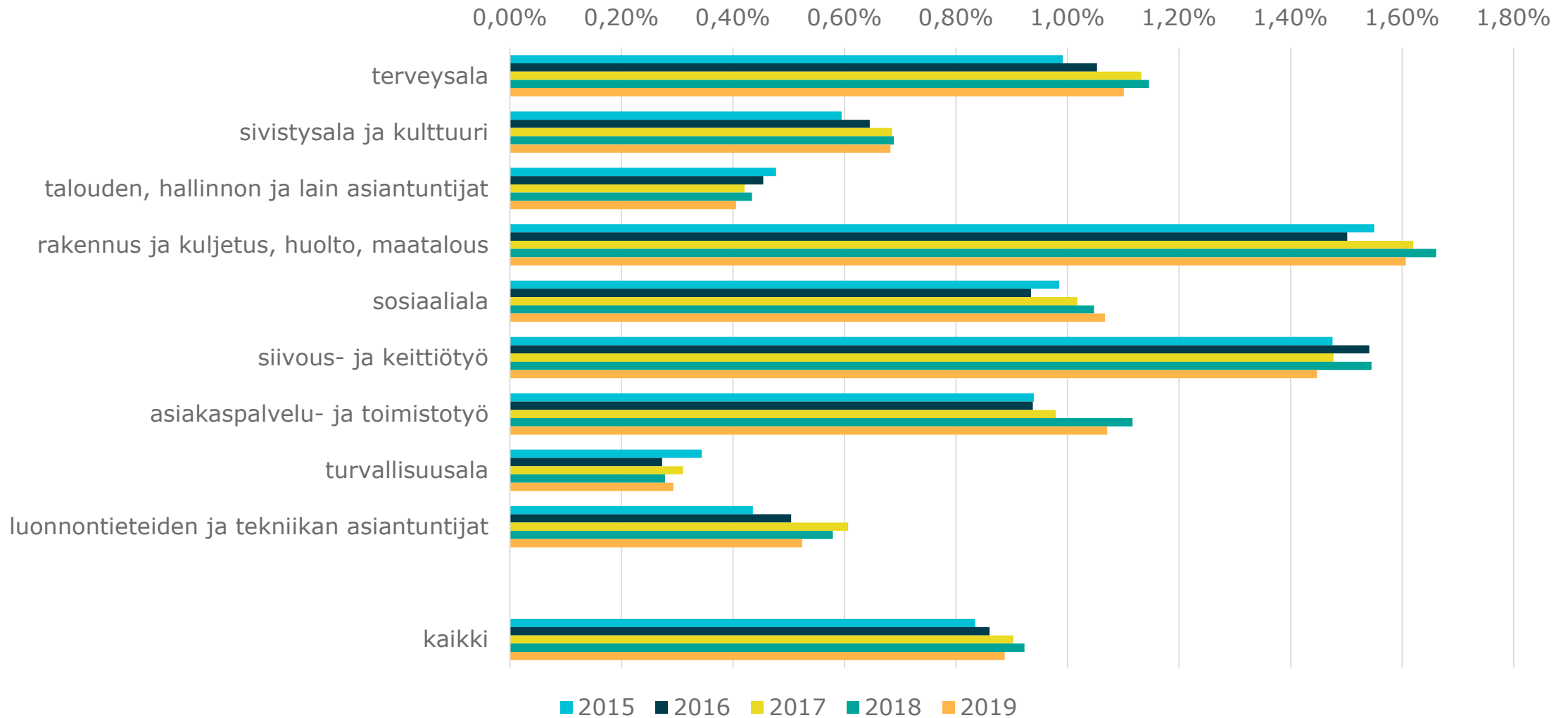
	2015	2016	2017	2018	2019
Toistuva masennus	528	509	671	703	732
Masennustila	399	401	492	505	543
Polven nivelrikko	325	314	309	344	293
Muut selän nikamavälil. sair.	277	308	271	246	234
Selkäsärky	157	178	180	146	160
Spondyloosi	164	171	157	163	147
Hartianseud pehmytkudossair.	198	175	124	133	142
Kaksisuuntainen mielialahäiriö	164	137	138	143	146
Moninivelrikko	126	147	153	134	123
Muut nivelrikot	131	127	137	113	131
Rintasyöpä	123	114	129	120	138
Lonkan nivelrikko	107	99	93	94	113
Muut nikamasairaudet	81	101	108	113	92
Muut ahdistuneisuushäiriöt	55	71	80	93	110
Kaularangan välilevysairaudet	87	93	69	73	81
Pesäkekovettumatauti	65	71	70	74	80
Seropositiivinen nivelreuma	66	64	71	56	53
Aivoinfarkti	64	50	63	75	58
Peukalon kämmenniv. nivelrikko	59	54	53	67	66
Muut epäm. aih. selkäsairaudet	54	55	72	61	53
Pitkäaik. iskeem sydänsairaus	62	38	35	49	59
Muut yhteensä	2 223	2 283	2 271	2 416	2 203

- Mielialahäiriöt
- Nivelsairaudet
- Selkäsairaudet
- Pahanlaatuiset kasvaimet
- Pehmytkudossairaudet
- Aivoverisuonien sairaudet
- Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt
- Skitsofrenia, skitsotyyppinen häiriö ja harhaluuloisuushäiriöt

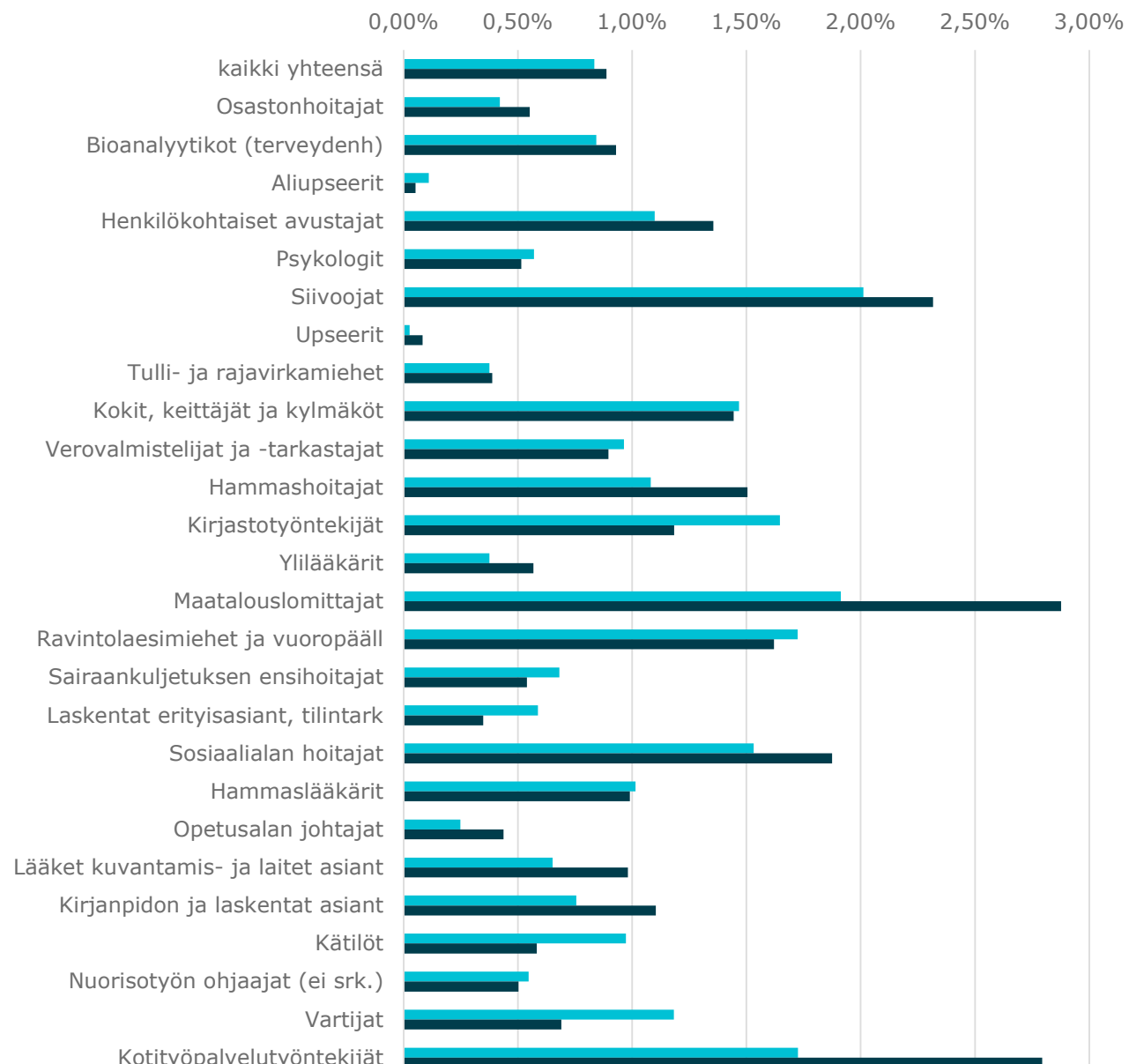
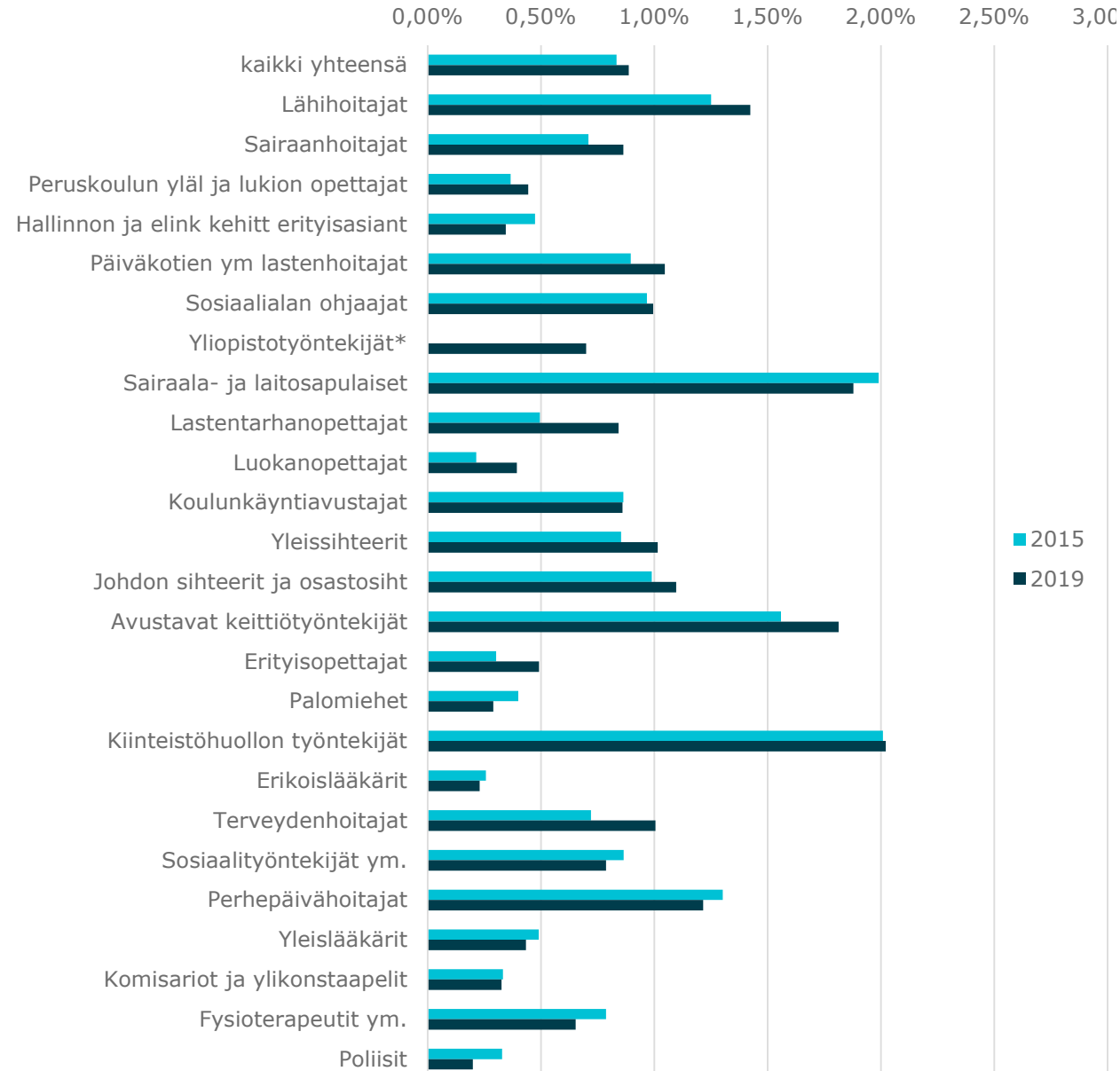
- Vanhuuseläkealkavuus on laskenut selvästi eläkeuudistuksen myötä vuosina 2017-2019, mutta työkyvyttömyyseläkealkavuus ei näinä vuosina ole vastaavasti noussut. 2018-2019 alkavuudessa oli jopa pientä laskua. Vuosittain julkisen sektorin työkyvyttömyyseläkkeelle on siirtynyt 5 500–6 000 henkilöä (5 800 vuonna 2019).
- Osatyökyvyttömyyseläkkeiden osuus on noin puolet kaikista työkyvyttömyyseläkkeistä
- Eläkkeelle siirtymisikä on noussut hieman miltei kaikissa eläkelajeissa
- Mielen terveyden häiriöiden osuus työkyvyttömyyseläkkeiden 1. sairausperusteista on kasvanut ja tule-sairauksien pienentynyt. Vuosina 2018-2019 mielen terveysperusteisten eläkkeiden alkavuus pysyi kuitenkin samalla tasolla.
- Suurimmista diagnoosiryhmistä mielialahäiriöiden alkavuus on noussut selvästi viime vuosina samalla, kun nivel- ja selkäsairauksien alkavuudet ovat hieman laskeneet. Masennuksen osuus yksittäisistä 1. diagnooseista on edelleen kasvanut.

Julkisen sektorin työkyvyttömyyseläkealkavuus ammattiryhmittäin

työ- ja virkasuhteiset palveluksesta eläkkeelle siirtyneet

Julkisen sektorin työkyvyttömyyseläkekavuus 2015 ja 2019, 50 suurinta ammattiryhmää

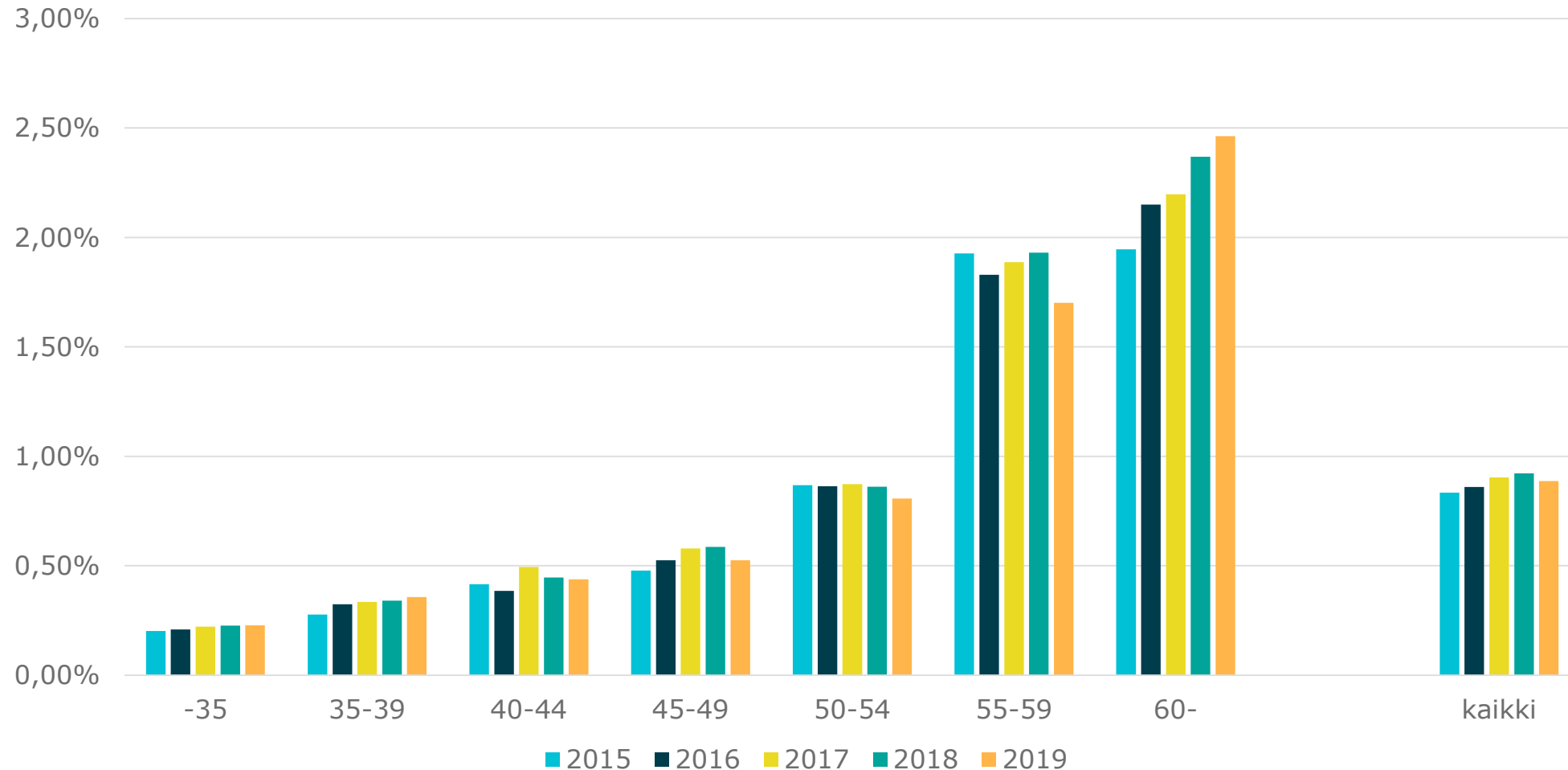
Ammattiryhmät eroavat toisistaan julkisen sektorin työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuudessa

- Työkyvyttömyyseläkealkavuudessa on suuria eroja ammattiryhmien välillä.
 - Suurinta alkavuus on rakennus-, huolto- ja maatalousammateissa sekä siivous- ja keittiötyössä
 - Pienintä alkavuus taas on turvallisuusalalla (mm. armeija, poliisi) ja hallinnon, talouden ja lain asiantuntijoilla
 - Alkavuuden muutokset ovat kuitenkin noudatelleet lähes kaikkialla samoja trendejä
 - Poikkeuksena esimerkiksi sosiaaliala, jossa tke-alkavuus nousi 2018-2019. Samoin pientä nousua oli matalan työkyvyttömyyseläkealkavuuden sivistys- ja kulttuurialalla ja turvallisuusalalla.
- Viiden vuoden tarkastelussa työkyvyttömyyseläkealkavuus on noussut lähes kaikissa suurimmissa ammateissa.
 - Suhteellisesti suurinta nousu on ollut maatalouslomittajilla ja kotipalvelutyöntekijöillä, siivoojilla ja perhepäivähoitajilla, joiden ikärakenne on muuttunut selvästi vanhempaan suuntaan ja vakuutettujen määrä selvästi laskenut.
 - Ryhmiä, joissa henkilöstön rakenne on pysynyt samankaltaisena mutta alkavuus silti noussut selvästi, ovat esimerkiksi lastentarhanopettajat, luokanopettajat, erityisopettajat, terveydenhoitajat ja hammashoitajat
- Masennusdiagnoosien alkavuus on viiden vuoden aikana ollut suurinta henkilökohtaisilla avustajilla, sosiaalialan hoitajilla, avustavilla keittiötyöntekijöillä ja kirjastotyöntekijöillä. Myös sosiaalialan hoitajilla ja sosiaalityöntekijöillä alkavuus on suurimpien joukossa.
 - Alkavuus on noussut eniten viidessä vuodessa hammashoitajilla, avustavilla keittiötyöntekijöillä ja maatalouslomittajilla. Myös lastentarhanopettajilla, luokanopettajilla ja terveydenhoitajilla samoin kuin henkilökohtaisilla avustajilla, fysioterapeuteilla ja sairaanhoitajilla alkavuuden nousu on ollut suurimpien joukossa.

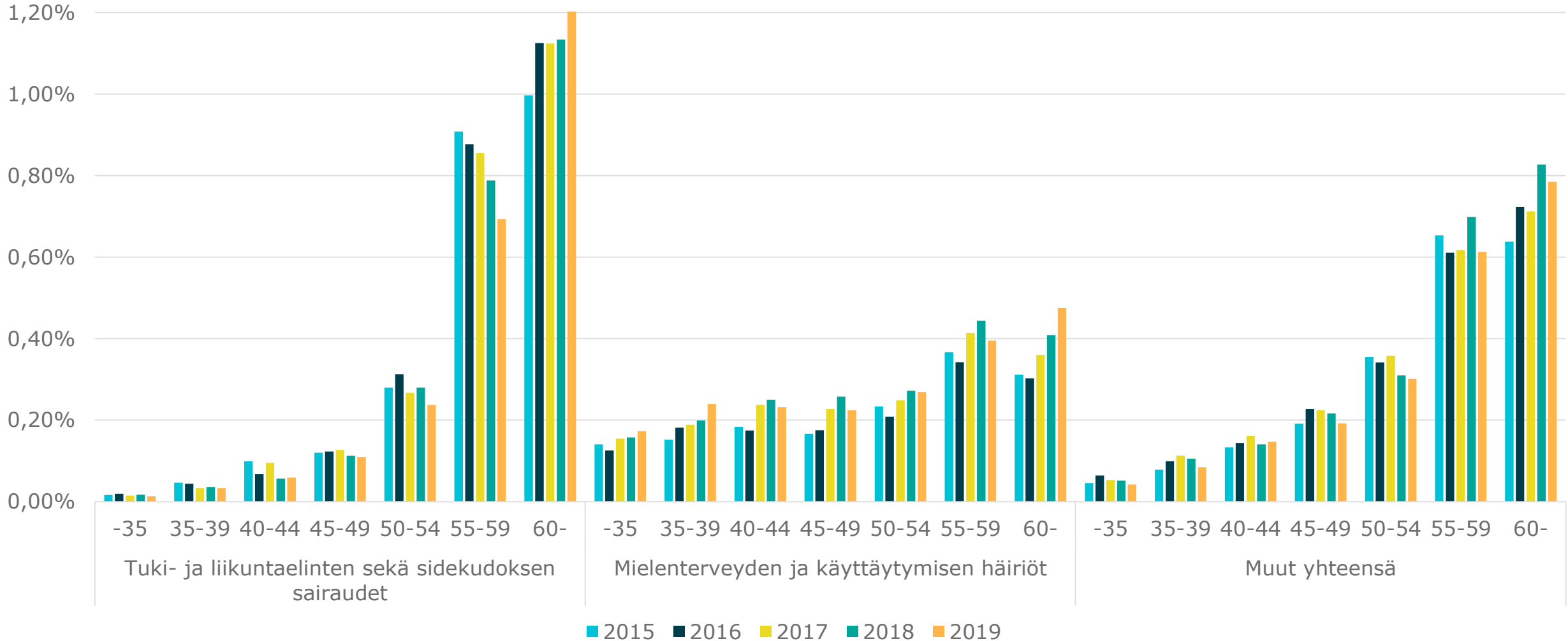
Julkisen sektorin työkyvyttömyyseläkealkavuus ikäryhmittäin

työ- ja virkasuhteiset palveluksesta eläkkeelle siirtyneet

Julkisen sektorin tk-eläkekavuus suurimmissa päätautiluokissa ikäryhmittäin

työ- ja virkasuhteiset palveluksesta eläkkeelle siirtyneet, ensisijainen sairausperuste

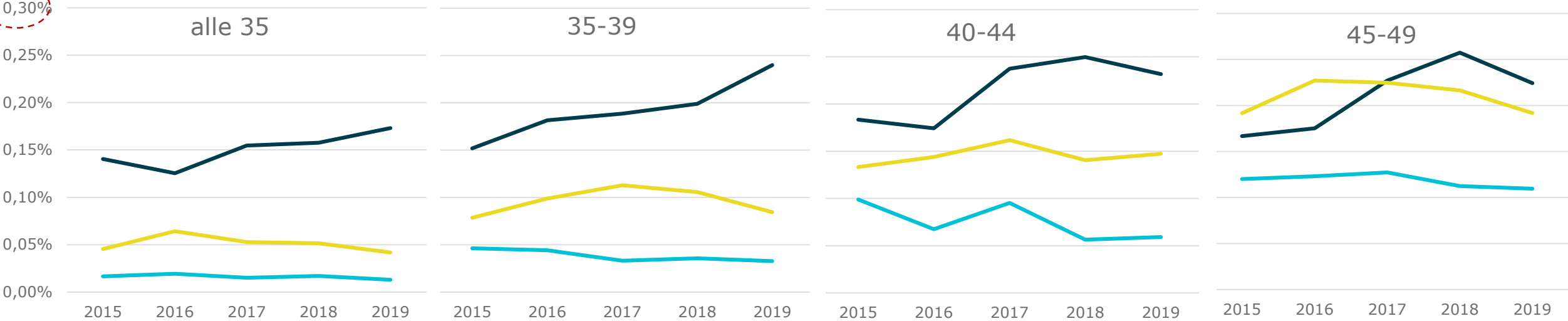

Julkisen sektorin työkyvyttömyyseläkealkavuus suurimmissa päätautiluokissa ikäryhmittäin

työ- ja virkasuhteiset palveluksesta eläkkeelle siirtyneet

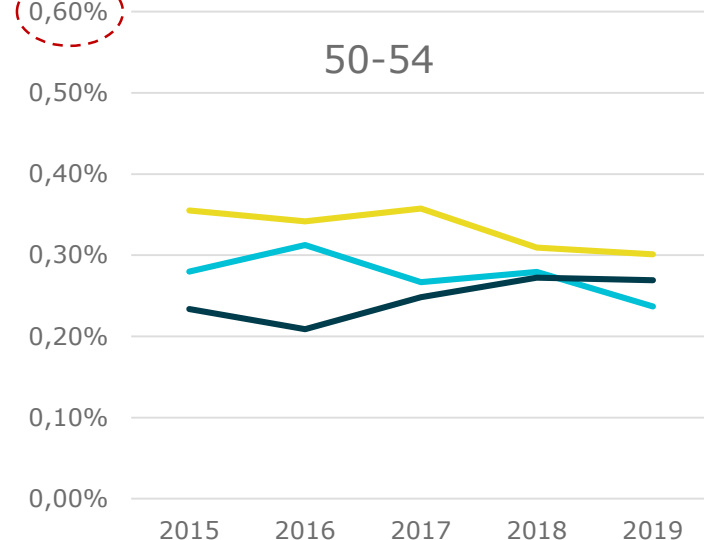

0,30%

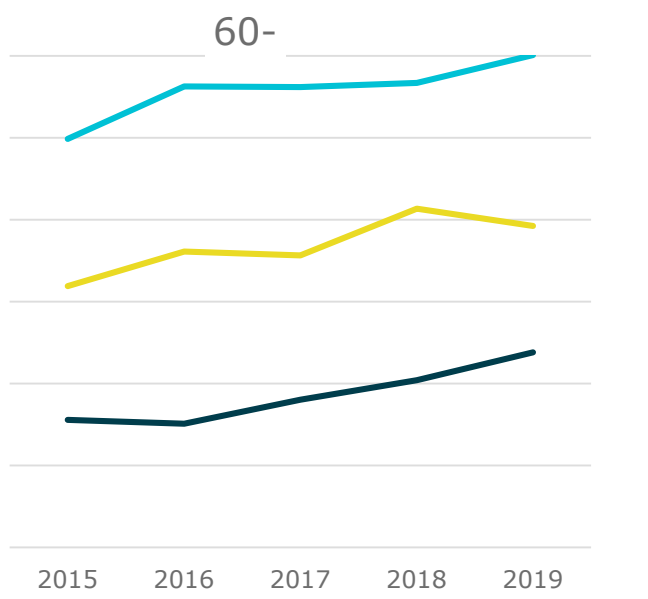
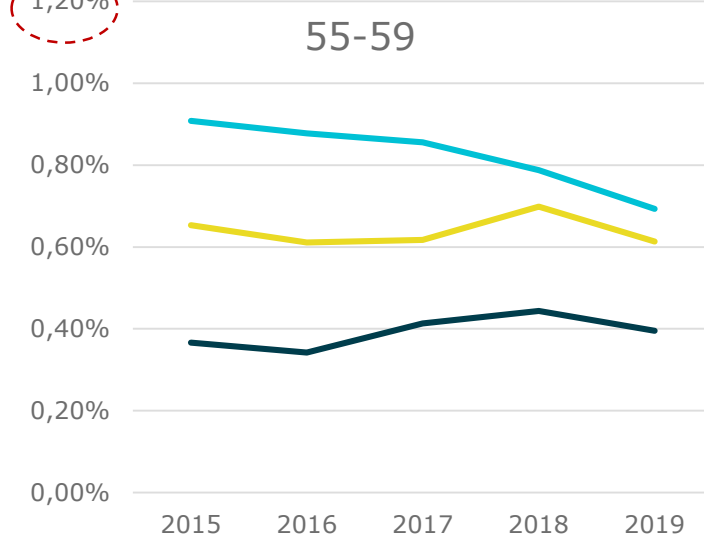

Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt
Muut yhteensä

0,60%

1,20%

Ikäryhmien välillä on myös selviä eroja julkisen sektorin työkyvyttömyyseläköitymisessä

- Työkyvyttömyyseläkealkavuus on suurinta ja myös kasvanut eniten yli 60-vuotiaiden ikäryhmässä.
- Tuki- ja liikuntaelinsairausperusteinen alkavuus on voimakkaasti painottunut vanhimpiin ikäryhmiin. Tules-perusteisten eläkkeiden alkavuuden lasku taas kohdistuu 55-59-vuotiaisiin.
- Mielensterveysperusteisten työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuus on tasaisempaa ikäryhmien välillä.
 - Siten mielensterveysyyt korostuvat nuorilla ikäryhmillä, koska muita sairauksia ei vielä ole.
 - Alkavuus kuitenkin myös kasvaa iän mukana.
 - Suurin nousu alkavuudessa 2018-2019 oli yli 60-vuotiailla ja alle 39-vuotiailla. Muiden ikäryhmien (erityisesti 40-49-vuotiaat) edellisenä vuonna havaittu kasvu alkavuudessa on nyt taittunut.